

RTV NOF en Omrop Fryslân: Samenwerken vanuit gelijkwaardigheid

Een eervolle vermelding bij de verkiezing van Omroep van het jaar, van nul naar zeven betaalde krachten op de redactie in een twaalf maanden tijd, een fusie met buuromroep RTV Kanaal 30 en samenwerking met Omrop Fryslân. “2020 was een behoorlijk jaar”, zegt voorzitter Marco Keizer met gevoel voor understatement over ‘zijn’ RTV NOF (Noordoost Friesland). Een verhaal over een omroep die op alle vlakken samenwerkt.

Door Wijnand Nijs

Het is nogal een opsomming van grote wijzigingen. Voor een buitenstaander lijkt het alsof deze groei uit de lucht komt vallen. Toch is dat niet zo, geeft Marco Keizer aan. “Het is het resultaat van waar we de laatste tien jaar aan hebben gewerkt samen met de 120 vrijwilligers die zich inzetten voor de omroep. Het was altijd al een grote wens om een professionele redactie op te zetten. Dat we in aanmerking kwamen voor de pilot van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek was super en een bevestiging dat we op de goede weg waren.”

De pilotsubsidie versnelde vervolgens de fusiebesprekingen, geeft Keizer aan. Jonge professionele krachten gingen aan de slag, twee groepen vrijwilligers vormden samen het nieuwe hart van de omroep. Samenwerken was daarmee niet nieuw voor de omroep die vanuit De Westereen en Burgum officieel de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Tytsjerksteradiel en bestrijkt, maar daarnaast ook geregeld Schiermonnikoog en Ameland aandoet voor een bezoekje.

In november ging de samenwerking tussen Omrop Fryslân en RTV NOF officieel van start. Het idee achter de samenwerking is dat beide partijen er sterker van worden. Keizer merkt het aan reacties van onder meer raadsleden. “Jullie zitten nu ineens bij de raadsvergadering, hoor je dan. Je bent nu eindelijk in staat wat meer onderzoek te doen. Dat heeft ook wel een aantal keer de gemeenten betroffen, die merken nu ook dat er het er wat anders aan toegaat.” Met een glimlach: “Dat zorgt soms voor wat frictie. Dat zien we als maar als een compliment.”

In de praktijk gaat zo’n dertig procent van de items op dit moment van RTV NOF naar Omrop Fryslân. “En vijf procent belandt bij de NOS”, schat plaatsvervangend hoofdredacteur Sybren Terpstra van Omrop Fryslân in. Al is leveren aan de NOS geen doel op zich. Terpstra: “De redactie werkt honderd procent voor RTV NOF, ook onze collega’s.” Toch zit er het gebruik van items van de streekomroep bij de regionale broer nog wel rek, denkt coördinator Auke Wietze Bosma. “Ons netwerk groeit, de professionaliteit neemt toe.”

Nieuwe krachten

De samenwerking tussen Omrop Fryslân en RTV NOF vroeg wel weer wat anders van iedereen. “De verslaggevers van de pilot zijn jonge mensen afkomstig uit ons vrijwilligersbestand”, geeft Keizer aan. “Nadat ze begonnen waren barstte de coronapandemie uit. Toen ze net goed op gang waren, kwamen er opeens drie ervaren en professionele krachten bij. Dan gaan er nieuwe krachten spelen.”

“Het was in het begin lastig”, weet ook Terpstra, die verantwoordelijk is voor de samenwerking met RTV NOF aan de kant van de regionale omroep. “Er was scepsis bij de drie, gaan die omroepers de tent overnemen?”, vult Bosma aan. Hij was een van de drie medewerkers van de Omrop die bij RTV NOF ging werken.

Gelijkwaardig

Hoe zorg je dat de scepsis verdwijnt? “Mijn boodschap aan iedereen was meteen dat we gelijkwaardig zijn”, geeft Bosma aan. “Dat wij van de Omrop niet beter zijn dan zij. Dat kun je vertellen, maar dat moet je ook doen. Daarom heb ik ze meegenomen naar de Omrop, zodat ze elkaar leerden kennen. En konden ze ook meedoen aan de cursussen voor mojo of standupper die bij Omrop Fryslân gegeven werden.” Die aanpak werkt, stelt Bosma: “Je merkt dat ze voelen dat zij niet achtergesteld worden. Er ontstaat een groepsgevoel, een team. Dat is wat je wilt.”

Het resultaat van de samenwerking kreeg ook steeds meer vorm op de kanalen van RTV NOF. “We hebben meer verhalen dan ooit”, merkt Bosma, doelend op zowel RTV NOF als Omrop Fryslân. Hoe komt dat? “Door het persoonlijke contact en het feit dat we weer meer in het veld zijn dan ooit. Dat levert tips op en we worden nu echt actief uitgenodigd als er wat is.”

>> **Zie ook: ‘We zitten in de haarvaten van de samenleving’**

“Onze mensen hebben ook snel ingezien dat de samenwerking een win-win-situatie was”, geeft Keizer aan. “We liepen er wel een beetje tegenaan dat onze oud-vrijwilligers relatief weinig ervaring hadden en ook dagelijkse begeleiding misten. De samenwerking met Omrop Fryslân heeft ons dat gebracht.”

Koudwatervrees

Koudwatervrees was er niet alleen in RTV NOF-thuisbasis De Westereen, maar ook in Leeuwarden bij de Omrop, merkte Bosma. “Dat was misschien wel het pittigste. Er gingen toch drie mensen van de Omrop naar RTV NOF en wat zouden we daarvoor terugkrijgen? Sommigen zagen het als een verlies van mankracht.”

Om deze aarzelingen weg te nemen, haalde Bosma zijn Omrop-collega’s naar de redactie van RTV NOF. “Eindredacteuren konden zien hoe we hier werken. Daarmee neem je onvrede en onbekendheid weg. Nu ziet iedereen wat het de omroep oplevert. Hoeveel nieuws we genereren.”

Wankele toekomst

Het lijkt een voorbode van een mooie toekomst voor voortzetting van de samenwerking. Toch is die toekomst wankel. Keizer: “De pilot van het SvdJ loopt tot eind van het jaar, de verslaggever van de NOS is er tot en met april volgend jaar.”

Om te voorkomen dat de helft van de redactie wegvalt begin 2022 startte Keizer al een heel traject, naast de lobby die NLPO voert voor betere rijksfinanciering. "Bij alle vier de gemeenten hebben we gevraagd om steun zodat wij de mensen van onze pilot in dienst kunnen houden. Maar zij houden de hand op de knip, omdat ze net als bijna alle gemeenten met financiële zorgen zitten."

Terpstra is eveneens bezorgd over het gebrek aan perspectief. Hij hoopt dat de gemeenten alsnog wat doen. "Ik hoop dat zij gaan inzien dat goede en voldoende financiering van de lokale omroepen belangrijk is, dat je daarin moet investeren in het belang van de lokale democratie." En hoop is gevestigd op de formerende partijen in Den Haag. "Zorg voor perspectief." Ik vind dat er serieus gekozen moet worden, nu moeten de lokale omroepen een beetje aanmodderen."

'We zitten in de haarvaten van de samenleving'

De samenwerking geeft de journalistiek in de regio een impuls. Dat merken plaatsvervangend hoofdredacteur Sybren Terpstra (Omrop Fryslân) en redactiecoördinator Auke Wietze Bosma (RTV NOF/Omrop Fryslân). "We zitten in de haarvaten van de samenleving."

De nadrukkelijke aanwezigheid in het gebied levert meer, maar ook andere verhalen op. Vaak items die eerder niet gemaakt werden door gebrek aan mankracht. Bosma geeft een voorbeeld. "Bij een grote brand bij een houthandel in Noard-Burgum, waarbij de eigenaren hun huis en bedrijf verloren zagen gaan, heeft mijn collega Demi hun persoonlijke verhaal opgepikt. Een collega van de Omrop heeft het verhaal gemaakt wat deze brand betekent voor de omliggende boeren. We hebben echt het vertrouwen gewonnen van deze mensen."

Van nul naar zeven betaalde redacteuren

maart 2020 Vier verslaggevers (2,5 fte) starten in het kader van de pilotregeling Professionalisering Lokale Omroepen van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Deze pilot loopt tot eind 2021. RTV NOF ontvangt in totaal iets meer dan €180.000 subsidie van het fonds.

september 2020 RTV Kanaal 30 en RTV NOF ronden de fusie af en gaan verder als RTV NOF. Daardoor bedient de omroep ruim 120.000 Friezen.

november 2020 Drie journalisten van Omrop Fryslân versterken de redactie van RTV NOF. De omroepen krijgen hiervoor samen 0,5 miljoen euro subsidie van het ministerie. Dit project loopt vier jaar. Omrop Fryslân investeert zelf eveneens 0,5 miljoen.

mei 2021 De NOS neemt ruim zestig journalisten aan om de lokale journalistiek te versterken. Eén van hen komt in het kader van dit project bij RTV NOF te werken voor de duur van een jaar.

V.l.n.r.: Auke Wietze Bosma, Demi Hoekstra, Lisa Taekema, Gjaldauijtsma, Esther Leystra, Jaap van der Laan, Ben de Jager en Mats Gies.

Sybren Terpstra,
hoofdredacteur van
Omrop Fryslân

Wat vooraf ging aan de samenwerking Omrop Fryslân en RTV NOF

De samenwerking tussen RTV NOF en Omrop Fryslân komt niet uit de lucht vallen. De omroepen snuffelden al langer aan elkaar.

“We hebben al jarenlang contact, onder meer door een collega die al bij NOF als vrijwilliger actief was”, vertelt plaatsvervangend hoofdredacteur Sybren Terpstra van Omrop Fryslân. “Maar de samenwerking die er al was, was heel vrijblijvend en incidenteel.”

De band tussen de omroepen intensiverde toen duidelijk werd dat een van de subsidieregelingen van minister Slob lokale en regionale omroepen in beeld kwam. “Op het moment dat duidelijk werd dat de voorwaarden wat versoepeld waren, kwam er een signaal bij de Omrop”, vertelt RTV NOF-voorzitter Marco Keizer. “Voorwaarde voor deze subsidie was samenwerking. Op die manier kwamen we bij elkaar. Dat was eind 2019, begin 2020. Dan ga je op zoek naar een aanvraag die bij beide organisaties past.”

Ingrid Spijkers,
hoofdredacteur Omrop
Fryslân en Marco Keizer,
voorzitter RTV NOF

Lessen voor andere omroepen

Communiceer goed

Wanneer doet wie wat? “Het is een kwestie duidelijk zijn”, geeft Bosma met zijn RTV NOF-pet op aan. Terpstra bevestigt dat. “Soms regel je voor een programma op het laatste moment iemand uit het gebied van NOF, zonder dat de collega’s dat daar weten. Die communicatie moet je afstemmen. Maar dat gaat steeds beter.”

Zorg voor vertrouwen en verbinding

Terpstra (Omrop Fryslân): “Zet mensen van de regionale omroep neer bij de streekomroep.” Daarmee voorkom je wij-zij-denken. “Doordat er mensen van ons zitten, leg je veel meer de verbinding met de omroep, het zijn collega’s die gelijkwaardig zijn. Als je dat niet doet is het lastig om vertrouwen te krijgen”

Behoud eigenheid

Keizer: “Bij ons liepen er al lijntjes en was er duidelijkheid over de insteek voor beide omroepen. Als die duidelijkheid er niet meteen is, dan zou ik zorgen dat die er komt en dat je niet een dependance wordt. Zorg dat je allebei duidelijk hebt wat je positie is en wat ieders rol en verantwoordelijkheid is.”

Vertrouw erop dat je elkaar sterker maakt

“De wil om samenwerken moet er zijn”, stelt Keizer. “Die is er bij ons bij iedereen, bij hoofdredactie van Omrop Fryslân, bij de medewerkers. Iedereen wil het. We doen het hier samen. Misschien is dat de Friese mentaliteit. Niet bang om ondergesneeuwd te raken. We zijn in eerste instantie allemaal Fries.”
Terpstra: “Wij willen dat dit slaagt.”

NEDERLANDSE LOKALE
PUBLIEKE OMROEPEN

